

Svar på skriftligt spörsmål SSS 12/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om tvångsåtersändning av asylsökande till Afghanistan

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 12/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Emma Kari /gr:

Genom hurdan anvisning ämnar regeringen se till att inte totalförbudet mot tillbakasändning av asylsökanden bryts i samband med tvångsåtersändningar till Afghanistan och att bestämmelsen om säkert återsändande och rimligt uppehälle tillgodoses och

kan det anses att barnets bästa tillgodoses i Afghanistan på det sätt som lagen förutsätter och ämnar man fortsätta att tvångsåtersända barn dit?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Inrikesministeriet ansvarar för beredningen av politiken och lagstiftningen gällande invandring, internationellt skydd och medborgarskap i Finland. Ministeriet varken behandlar eller avgör enskilda asylansökningar eller ansökningar om uppehållstillstånd, men följer emellertid upp Migrationsverkets beslutsfattande utifrån en resultatstyrningsaspekt. Migrationsverket ger egna anvisningar för tillämpning av utlänningslagen för att säkerställa att beslutsfattandet är smidigt och enhetligt. Vid utarbetandet av anvisningarna tar verket i beaktande bland annat motiveringarna till lagförslagen och domstolspraxis. Inrikesministeriet ger inga tillämpningsanvisningar åt Migrationsverket.

Tillbakasändningsförbudet förekommer i internationella avtal och ingår även i Finlands grundlag och lyder: ”En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet” (grundlagen 9 §). Tillbakasändningsförbudet är absolut. Migrationsverkets asylbeslut utgår alltid från tillbakasändningsförbudet.

Beslutfattandet i asylfrågor bygger på prövning som tar i beaktande varje persons individuella situation, flyktingrättens principer och aktuell landsinformation. Alla har dock inte förutsättningar att få asyl i Finland eller annat internationellt skydd. Asylbehovet avgörs inte av personens tidigare erfarenheter, utan målet med asyl är att skydda människor som är hotade i hemlandet i framtiden.

Alla Migrationsverkets beslut om beviljande av tillstånd kan överklagas genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen. Således är det i första hand förvaltningsdomstolarna och högsta

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 12/2018 rd

förvaltningsdomstolen som övervakar lagenligheten av Migrationsverkets beslut. Förvaltningsdomstolen avgör självständigt om besvär gällande asyl och utreder förutsättningarna för internationellt skydd. Målet med asylprocessen är att alltid fatta korrekta beslut, och i inget skede lämnas kvalitetskontrollen enbart på förvaltningsdomstolarnas ansvar. Beslutens rättssäkerhet säkerställs genom omfattande påläsning, analys av rättsfall och kontinuerlig utbildning. Dessutom kontrolleras vid Migrationsverket ständigt kvaliteten i beslut och intervjuer och genom övervakningen ingriper man genast i missförhållanden. En asylsökande kan sändas tillbaka till sitt hemland först när Migrationsverket har utrett behovet av skydd och förvaltningsdomstolen godkänt beslutet efter ett eventuellt besvär. Den sökande kan ännu söka förbud mot verkställighet hos högsta förvaltningsdomstolen. Om högsta förvaltningsdomstolen inte förbjuder tillbakasändningen, ska den sökande sändas tillbaka till dennes hemland.

Migrationsverket uppdaterade lägesrapporten för Afghanistan i maj 2017. Det förekommer inte krig i hela landet, och de generella förhållandena i landet utgör inte en grund för att bevilja internationellt skydd. Enligt lägesrapporten är våldet på en extremt hög nivå i flera områden än tidigare. I Afghanistan är situationen i vissa områden sådan, att ingen återsänds till dessa. I vissa fall kan en person återvända till en annan del av sitt hemland och leva där i fred. Rapporten bygger på flera olika offentliga källor, såsom FN:s och journalisters rapporter som varit tillgängliga när lägesrapporten utarbetats. Bedömningar av säkerhetsläget i samband med asylansökningar görs utifrån aktuell information, även om rapporterna och översikterna publiceras några gånger per år.

Migrationsverkets beslut om asyl påverkas av den aktuella landsinformationen vid tidpunkten för avgörandet. Om läget i den sökandes ursprungsland ändras, tas detta i beaktande i avgörandet. Om den sökandes situation eller läget i dennes hemland ändras medan beslutet överklagas, bedömer förvaltningsdomstolen det förändrade läget och fattar utifrån detta sitt beslut. Migrationsverkets landsspecifika riktlinjer är en juridisk bedömning av huruvida asylsökande som saknar individuella grunder kan returneras till sina hemtrakter. De landspecifika riktlinjerna görs utgående från aktuell landsinformation och med beaktande av domstolsbeslut.

Även om Migrationsverket regelbundet följer upp säkerhetsläget i de asylsökandenas ursprungsländer, betonas i samband med enskilda personers asylansökan de individuella grunderna för asyl eller alternativt skydd. För varje asylsökande bedöms separat om just denna person är i behov av skydd och om just denna person kan återsändas till sitt hemland just nu.

Principen om barnets bästa ingår uttryckligen i både konventionen om barnets rättigheter och centrala nationella lagar om barn. Konventionen om barnets rättigheter utgör gällande rätt i Finland. Vid beslut som bygger på 6 § i utlänningslagen och som gäller ett barn som har fyllt 12 år, ska man fästa särskild uppmärksamhet vid barnets bästa samt omständigheter gällande barnets utveckling och hälsa. Enligt regeringspropositionen om utlänningslagen (RP 28/2003) är barnets bästa alltid individuellt och bundet till respektive situation i barnets liv.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 12/2018 rd

Barnets bästa bedöms alltid från fall till fall utifrån individuella omständigheter och det är inte möjligt att generellt fastställa vad som är barnets bästa i förhållande till ett visst land. Migrationsverket gör således en helhetsbedömning av barnets bästa och utreder vilket avgörande som tillgodoser barnets bästa i fallet i fråga. Barnets bästa bestäms sällan endast genom en enda dominerande faktor. Vanligtvis ska man ta i beaktande en mängd rättigheter som gäller barnet och bedöma flera faktorer som påverkar barnets bästa.

Domstolarna gör upp riktlinjer i sin beslutspraxis för lagtolkningen även när det gäller barnets bästa. Högsta förvaltningsdomstolen gav den 10 november 2017 ett årsboksbeslut (HFD:2017:173) om en minderårig sökande. HFD beviljande inte den 13-årige sökanden besvärstillstånd när det gällde internationell skydd (Irak), utan endast beträffande avvisandet. HDF fastställde i sitt beslut att det är för barnets bästa att bo hos sin egen familj och att en minderårig kan återsändas om man kan försäkra sig om att barnet kommer att överlämnas till en familjemedlem eller en utsedd förmyndare. Migrationsverket beaktar domstolarnas riktlinjer i sin beslutspraxis och ger vid behov nya anvisningar.

Det är inte möjligt att ge ett generellt svar på frågan om huruvida det är möjligt att säga att barnets bästa tillgodoses i Afghanistan. Beviljande av internationellt skydd eller uppehållstillstånd på grundval av individuella mänskliga skäl bygger på den sökandes individuella situation oavsett om det handlar om en vuxen eller ett barn. På motsvarande sätt övervägs förutsättningarna för avvisande i varje enskilt fall separat. Afghanistan anses inte vara ett sådant land, dit det på grund av det allmänt dåliga säkerhetsläget i landet inte är möjligt återsända människor.

Helsingfors 5.3.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen